

Rettigheter og plikter i den offentlige grunnskolen

UTDANNINGS- OG
FORSKINGSDEPARTEMENTET

Til foreldrene

Alle barn og unge har rett til opplæring i 13 år.
Alle barn skal ha 10 års grunnskole.

Sentrale rettigheter for alle elever i grunnskolen. Elevene skal ha

- opplæring og vurdering i samsvar med lov og forskrift, herunder læreplanverk
- medvirkning og medbestemmelse
- tilpasset opplæring
- gratis offentlig grunnskoleopplæring
- et godt og trygt lærings- og oppvekstmiljø
- opplæringen gitt av lærere med godkjent utdanning

På siste side vil du finne henvisning til lover og forskrifter som er relevante.
Du finner også adresser til nettsteder du kan ha nytte av.

Illustrasjonene er hentet fra International Child Art Foundation (ICAF).

Forord

Dette er et hefte som forteller litt om norsk offentlig grunnskole og om rettigheter og plikter for hjem og skole.

I skolen gjelder lover og regler som ellers i samfunnet. Skal skolen fungere slik vi ønsker det, må både skolen, foreldrene og elevene kjenne sine rettigheter og plikter, slik at alle kan være fullverdige deltakere. Alle har dermed et medansvar for elevenes sosiale utvikling og faglige utbytte i skolen.

Når alle kjenner sine rettigheter og plikter, er det også klarere hva man kan forvente av hverandre. Dermed er grunnlaget lagt for et utbytterikt samarbeid mellom hjem og skole.

Skolen skal fremme elevenes faglige ferdigheter og gi dem kompetanse til stadig å tilegne seg nye kunnskaper og ferdigheter. I tillegg skal elevene også bli fortrolige med de bærende verdier i det norske samfunnet. Alt arbeid i skolen bygger på verdier som toleranse, likeverd og demokrati.

Jeg anbefaler derfor at dette heftet benyttes i samarbeidet mellom hjem og skole.

Kristin Clemet
utdannings- og forskningsminister

Skolens oppgaver

Opplæringslovens bestemmelser og forskriftene til opplæringsloven er grunnlaget for arbeidet i den offentlige skolen.

Det innebærer bl.a. at skolen har plikt til å

- samarbeide med foreldrene om elevenes faglige og personlige utvikling
- gi opplæring etter innholdet i læreplanverket
- tilpasse opplæringen til den enkelte elevs behov og forutsetninger
- tilrettelegge opplæringen slik at den bygger på toleranse, likeverd og demokrati
- forberede elevene til medbestemmelse og medansvar, og til rettigheter og plikter i et demokratisk samfunn

Det vil si...

Foreldrene har hovedansvaret for sine egne barn. Skolen skal hjelpe dem i arbeidet med oppdragelse og opplæring. Det skal legges vekt på å skape gode samarbeidsformer mellom skole og hjem og mellom lærere og elever.

Opplæringen i skolen skal legge et grunnlag for videre utdanning og for livslang læring. Fagenes innhold står sentralt i skolens opplæring. Opplæringen skal legges til rette slik at hver enkelt elev får faglige utfordringer og får brukt sine evner og forutsetninger, med sikte på best mulig utvikling både faglig og personlig. Skolen skal ta hensyn til at barn og unge lærer på forskjellige måter og i ulikt tempo, og at de har forskjellige behov på ulike alderstrinn.

Skolen skal i samarbeid med hjemmet gi elevene opplæring og oppdragelse som forbereder dem til å bli aktive medborgere i det norske samfunnet. Målet er å sikre at de unge skal kunne påta seg arbeidslivets oppgaver, og at de blir selvstendige og samfunnsnyttige mennesker.

Derfor er det viktig at elevene lærer å forstå hva det vil si å ha medbestemmelse, medansvar, rettigheter og plikter i et samfunn som bygger på toleranse, likeverd og demokrati. De må også bli fortrolige med norske samfunnsforhold og norsk kultur og få forståelse for andre kulturer.

Skolens ansvar

Skolen skal

- gi opplæring som ligger innenfor opplæringsloven med forskrifter, herunder læreplanverket
- gi elevene et godt og trygt læringsmiljø
- ha systematisk kontakt og samarbeid med hjemmene
- reagere dersom elevene er fraværende uten godkjenning fra ledelsen på skolen
- iverksette nødvendig opplæring, for eksempel i hjemmet, dersom elevene er syke
- iverksette tiltak dersom elevenes læring, utvikling eller velferd er truet
- sikre god orden på skolen

Det vil si...

Den enkelte skole har innenfor rammen av skolens mål ansvaret for organisering og tilrettelegging av opplæringen.

Skolen skal ha tilsyn med elevene mens de er på skolen. Opplæringen kan foregå på skolen eller utenfor skolen, for eksempel i svømmehall, på leirskole, ved besøk i museum eller liknende.

Skolen skal ta kontakt med foreldrene, blant annet gjennom invitasjon til foreldremøter og konferansetimer. Denne kontakten med foreldrene er viktig for skolens arbeid med å legge til rette for en opplæring som er tilpasset den enkelte elevs behov og forutsetninger. Skolen ønsker også at foreldrene selv tar kontakt med skolen dersom de har behov for det.

Skolen skal reagere dersom en elev er borte fra skolen uten gyldig grunn. Vanligvis skal skolen da kontakte foreldrene. Fritak fra opplæringen kan bare skje etter godkjenning fra skolens ledelse. Det kan for eksempel være i forbindelse med spesielle begivenheter i familien eller religiøse høytider som faller utenfor skolens fridager.

Skolen skal sørge for at alle elever kan trives på skolen, og at opplæring finner sted i et godt miljø. Det innebærer blant annet at skolen skal gripe inn i tilfeller av mobbing.

Skolen har opplysningsplikt overfor barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller når det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Rettigheter og plikter for elevene

- Alle barn har plikt til grunnskoleopplæring og rett til å gå på gratis, offentlig skole fra det kalenderåret de fyller 6 år. Plikten kan ivaretas gjennom annen, tilsvarende opplæring.
- Enkelte barn kan ha rett til utsatt skolestart.
- Elever har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest, eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til.
- Elever som går i 1. klasse, og som bor mer enn 2 km fra skolen, og elever som går i 2.-10. klasse, og som bor mer enn 4 km fra skolen, har rett til gratis skoleskyss. Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei, har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden.
- Etter skriftlig melding fra foreldrene har elever rett til fritak fra de deler av undervisningen som de ut fra egen religion eller livssyn opplever som praktisering av annen religion eller tilslutning til annet livssyn.
- Elevene har rett til et godt fysisk og psykososialt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.
- Elevene har rett til brukermedvirkning i skolen.
- Alle elever i offentlige grunnskoler har rett til å få vurdering. På barnetrinnet gis vurdering uten karakterer. På ungdomstrinnet skal eleven i tillegg til fagkarakterer ha karakterer i orden og atferd.
- Elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring, har rett til spesialundervisning.
- Alle elever har rett til å få nødvendig rådgiving om utdannings- og yrkesvalg og om sosiale spørsmål.
- Elevene har plikt til å følge skolens ordensreglement.

Det vil si...

Alle barn og unge har rett og plikt til grunnskoleopplæring fra det kalenderåret de fyller 6 år til de har fullført det tiende skoleåret. De har rett til å få slik opplæring gjennom den offentlige grunnskolen, menplikten kan også ivaretas gjennom tilsvarende opplæring, for eksempel ved en friskole.

Alle elever i den offentlige grunnskolen har rett til gratis opplæring. Det betyr at skolen ikke kan kreve betaling fra elevene eller foreldrene for undervisningsmateriell eller faglige og sosiale aktiviteter som foregår i skoletiden og i skolens regi, og som er en del av grunnskoleopplæringen.

Retten til grunnskoleopplæring gjelder når det er sannsynlig at barnet skal være i Norge i mer enn tre måneder. Plikten til grunnskoleopplæring starter når oppholdet har vart i tre måneder.

Dersom det etter sakkyndig vurdering er tvil om barnet er kommet tilstrekkelig langt i utviklingen til å starte i skolen, har barnet rett til å utsette skolestarten ett år dersom foreldrene krever det.

Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap (KRL) er et vanlig skolefag som normalt skal samle alle elever. Undervisningen i faget skal ikke være forkynnende. Faget skal gi kunnskap og forståelse, ikke opplæring til en bestemt religion eller et bestemt livssyn. Kristendommen, de ulike religioner og livssyn skal presenteres ut fra sin egenart. Eleven skal etter skriftlig melding fra foreldrene få fritak fra de delene av undervisningen ved skolen som de ut fra egen religion eller eget livssyn opplever som praktisering av annen religion eller tilslutning til annet livssyn.

Skolen skal utformes og drives slik at det blir tatt hensyn til elevenes trygghet, helse, trivsel og læring. Skolen skal arbeide aktivt og systematisk for å utvikle et godt læringsmiljø der den enkelte elev kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Elevene skal delta i planleggingen og gjennomføringen av dette systematiske arbeidet for helse, miljø og trygghet ved skolen.

Alle elever har rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov. Skolen skal innrettes slik at det blir tatt hensyn til de elevene ved skolen som har funksjonshemninger.

En viktig hensikt med vurdering er å fremme elevenes læring. Gjennom vurderingen får elevene tilbakemelding om hvordan de arbeider, og om resultatet av arbeidet. Eleven skal bruke vurderingen som veiledning i videre læring. Elevens vurdering av eget arbeid er et viktig bidrag til elevens egen læring. Vurderingen skal også bidra til kontakt og dialog mellom lærer, elev og foreldre. Det forutsetter stor åpenhet mellom partene og felles forståelse av målene og grunnlaget for vurderingen.

Alle parter i skolesamfunnet har behov for informasjon om hvordan elevene nærmer seg målene for opplæringen. Vurderingen skal rapportere om elevenes framgang i forhold til målene og fungere som veiledning for videre læring og utvikling.

Elever som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplærings-tilbudet, har rett til spesialundervisning. Skolen har ansvar for å vurdere om eleven trenger spesialundervisning, og det må innhentes samtykke fra foreldrene før det blir foretatt sakkyndig vurdering av en elev. Elevens foreldre kan også selv ta initiativ og kreve at skolen gjør nødvendige undersøkelser for å finne ut om eleven trenger spesialundervisning.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten i kommunen (PP-tjenesten) skal sørge for at det blir gjennomført sakkyndig vurdering. Før kommunen fatter vedtak om spesialundervisning, skal det foreligge en slik sakkyndig vurdering. Den skal vise om eleven har behov for spesialundervisning, og hva slags opplæringstilbud som bør gis. Dersom kommunens vedtak avviker fra den sakkyndige vurderingen, må kommunen i begrunnelsen for vedtaket blant annet vise hvorfor kommunen mener at eleven likevel får et opplæringstilbud som oppfyller elevens rettigheter til spesialundervisning.

For en elev som får spesialundervisning, skal det utarbeides en individuell opplæringsplan. Opplæringstilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med eleven og elevens foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn.

Den enkelte eleven har rett til å få nødvendig rådgiving om utdannings- og yrkesvalg og om sosiale spørsmål. Ved overgangen fra grunnskole til videregående opplæring skal det legges særlig vekt på rådgiving om ulike studieretninger og om studie- og yrkesmuligheter. Informasjonen og rådgivingen skal legges opp slik at eleven gradvis kan utvikle kunnskap, selvinnsikt og evne til selv å kunne ta avgjørelse om videre utdanning og fremtidig yrke, uten hensyn til tradisjonelle kjønnsroller.

Rettigheter for enkelte elevgrupper

Disse elevgruppene kan følge alternative og/eller supplerende læreplaner:

- Elever i samiske distrikter har rett til opplæring i og på samisk. Utenfor samiske distrikter har samiske elever rett til opplæring i samisk og i visse tilfeller også opplæring på samisk.
- Elever som har annet morsmål enn norsk eller samisk, skal få nødvendig morsmålsopplæring, særskilt norskopplæring og tospråklig fagopplæring til de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen.
- Elever som har tegnspråk som førstespråk, har rett til opplæring i og på tegnspråk.
- Elever som er sterkt svaksynte eller blinde, har bl.a. rett til nødvendig opplæring i punktskrift og bruk av nødvendige tekniske hjelpemidler.
- Elever med kvensk-finsk bakgrunn ved skoler i Troms og Finmark har rett til opplæring i finsk når minst tre elever krever det.

Det vil bl.a. si...

Det tar lang tid å lære et nytt språk så godt at det kan benyttes som redskap for læring. Mange elever har ikke tilstrekkelige ferdigheter i norsk når de begynner på skolen. For at disse elevene likevel skal få godt utbytte av opplæringen, er det derfor utviklet ordninger tilpasset de ulike gruppene.

Elever med annet morsmål enn norsk og samisk skal få nødvendig morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring og særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk til å følge den vanlige opplæringen. Når opplæringen ikke kan gis av egnet undervisningspersonale ved noen skole i kommunen, skal kommunen så langt mulig legge til rette for annen opplæring som er tilpasset forutsetningene til eleven.

Læreplan i norsk som andrespråk og læreplan i morsmål for elever med andre morsmål enn norsk og samisk, er planer som benyttes i en overgangsfase. Elever har behov for tilbudet i kortere eller lengre tid.

Elever som følger læreplanen i norsk som andrespråk, får karakter i faget på ungdomstrinnet og kan trekkes ut til avgangsprøve i faget. Karakteren i norsk som andrespråk er likeverdig med karakteren i norsk hovedmål på vitnemålet.

Det er skolen i samråd med foreldrene som avgjør hvilken av disse læreplanene eleven skal følge. Elevens ferdigheter i norsk skal være avgjørende for hvilken plan som velges. Skolen og faglæreren vurderer når eleven er i stand til å følge den ordinære opplæringen.

Foreldres rettigheter

Foreldre har rett til

- å ta kontakt med skolens personale og skolens ledelse
- jevnlig å få vite hvordan det går med eleven
- å bli tatt med på råd i forbindelse med skolens arbeid
- brukermedvirkning i skolens virksomhet
- et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring for barna
- å få god informasjon fra skolen om forhold som angår eget barn, klassen og skolen
- å velge en annen tilsvarende opplæring for sine barn enn det den offentlige grunnskolen tilbyr
- å bli informert om planer om forsøk ved skolen
- å bli informert om retten til fritak fra deler av undervisningen ved den enkelte skole som kan oppleves som praktisering av en annen religion eller tilslutning til et annet livssyn
- å få innsyn i sitt barns elevmappe som oppbevares på skolen
- å klage på enkeltvedtak som berører deres barn

Det vil si...

Foreldrene er en svært viktig ressurs i skolen. Aktive og engasjerte foreldre er barnets viktigste støttespillere i læringsprosessen. At foreldrene deltar i læringsprosessen utenom skoletid, har vesentlig betydning for elevenes prestasjoner på skolen. Foreldrenes rolle i barnas læring kan være et viktig tema i samarbeidet mellom hjem og skole.

Alle foreldre har rett til å kontakte skolens personale i forbindelse med sine barns skolegang eller skolearbeid.

Minst to ganger i året skal foreldrene ha en planlagt og strukturert samtale med elevens kontaktlærer (konferansetime). Det vanlige er at kontaktlæreren innkaller til det. Samtalen skal dreie seg om elevens faglige og sosiale læring og utvikling, og skal avsluttes med en oppsummering der man blir enige om hva som skal vektlegges i det videre arbeidet.

Alle foreldre har rett til å være med på å drøfte hvordan skolen kan ta hensyn til de forskjellige behov barn og foreldre kan ha i forbindelse med skolens hverdag.

Foreldrene er sikret medvirkning i skolens virksomhet gjennom rådsorganene: Foreldrerådet, Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) og samarbeidsutvalget, eventuelt driftsstyret.

Alle parter i skolen har ansvar for elevenes trygghet, helse, trivsel og læring. Sammen med de andre rådsorganene ved skolen skal foreldrerådet tas med i planlegging og gjennomføring av miljøtiltak ved den enkelte skole. Rådet har rett til å uttale seg og komme med forslag i alle saker som har betydning for skolemiljøet.

Enkeltvedtak kan påklages. Et enkeltvedtak kan for eksempel være en standpunkt- eller avgangsprøvekarakter, vedtak om bortvisning av en elev, vedtak om spesialundervisning eller tiltak for språklige minoriteter.

Dersom en elev eller foreldrene ber om tiltak som gjelder det fysiske miljøet ved skolen, skal skolen snarest mulig ta stilling til saken og eventuelt iverksette tiltak. Det samme gjelder dersom det bes om tiltak som gjelder sider ved det psykososiale miljøet, slik som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. Dersom skolen ikke innen rimelig tid har tatt stilling til saken, kan det likevel klages som om det var fattet et enkeltvedtak.

Klager må være skriftlige og bør begrunnes. Fylkesmannen er klageinstans, men klagen skal sendes til det organet som har fattet vedtaket innen angitt klagefrist. Spørsmål om saksgang mv. kan rettes til den enkelte skole.

Skolens krav til barn og foreldre

Barn og foreldre skal

- sørge for at opplæringsplikten overholdes
- samarbeide med skolen
- gi opplysning om hvorfor eleven eventuelt uteblir fra opplæringen
- ta sin del av ansvaret for å sikre et godt læringsmiljø

Det vil si...

Det er opplæringsplikt i 10 år. Det betyr at et barn, fra det er 6-7 år, skal ha undervisning enten i grunnskolen eller et annet sted som tilbyr tilsvarende opplæring som i grunnskolen.

Elevene har møteplikt til alle timer på alle klassetrinn. Det eneste unntak er når eleven har gyldig grunn til fravær.

Det gode samarbeidet mellom hjem og skole bygger på aktiv deltakelse fra foreldrene, og på en likeverdig dialog om elevens læring og utvikling. Det er viktig at hjem og skole er enige om hvilke forventninger de har til hverandre, og at de drøfter hvordan foreldre best skal kunne samarbeide med skolens medarbeidere.

Samarbeidet mellom hjem og skole kan være samtaler, foreldremøter og temamøter om relevante emner, for eksempel skolebasert vurdering, det sosiale livet på skolen, rusmidler, helse og livsstil, organisering av lekselesing, osv. Samarbeidet kan også ha en mer uformell form, som telefonkontakt eller samvær på utflukter.

Skolens ledelse kan gi tillatelse til at en elev kan få fri fra undervisningen. Derfor skal skolen alltid ha opplysninger om grunnen til fraværet. Dersom årsaken til fraværet er sykdom, kan skolen forlange legeattest.

Opplæringen og elevenes trivsel på skolen er ikke skolens ansvar alene – også foreldrene og elevene har ansvar.

Eksempler på temaer som kan tas opp i samarbeidet mellom hjem og skole

Ulike arbeidsformer

I løpet av skoletiden deltar elevene i prosjektarbeid og temaarbeid som innebærer at de skal ut av skolens område og bruke lokalmiljøet rundt skolen. Det kan for eksempel være aktuelt å besøke ulike arbeidsplasser og bedrifter, å oppsøke bibliotek og andre informasjonskilder og å bruke naturområdene i skolens nærmiljø. Elevene skal arbeide med problemstillinger de er opptatt av, de skal finne svar på spørsmål, og de skal samarbeide med hverandre og lære av hverandre.

Denne arbeidsformen stiller krav til elevene. Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for opplæringen, men elevene skal også lære å ta ansvar for seg selv og hverandre. Gradvis skal de også lære å delta i de beslutningene som blir tatt.

På foreldremøter vil foreldrene få informasjon om opplæringen. Der er det også anledning til å stille spørsmål og å drøfte undervisningsformene.

Fridager eller ferier i skoletiden

Opplæringen er elevenes arbeidstid, og den skal respekteres. Likevel hender det at man ønsker å reise eller ha fri i skoletiden, men når elever er mye borte fra opplæringen, blir det et stort problem både for elevene og skolen.

Dersom foreldrene sørger for nødvendig undervisning i permisjonstiden, har eleven rett til permisjon på trossamfunnets helligdager. Skolen kan også ellers gi en elev fri fra grunnskoleopplæringen i inntil to uker. Forutsetningen er at det er forsvarlig å gi eleven fri fra opplæringen. I denne vurderingen kan det være relevant å legge vekt på om eleven får opplæring i permisjonstiden.

Dersom eleven har fravær som ikke er gyldig eller godkjent, og foreldrene er skyld i fraværet, kan foreldrene straffes med bøter. Dette gjelder både når fraværet skyldes manglende aktivitet fra foreldrenes side, og når foreldrene aktivt har holdt barna borte fra skolen.

Leirskole – en annerledes opplæring

Skolen har ingen plikt til å tilby leirskoleopphold, men det er vanlig at elevene drar på leirskole sammen med læreren sin en gang i løpet av grunnskoleopplæringen. Dersom skolen velger å legge deler av opplæringen til en leirskole, er dette i utgangspunktet en del av den obligatoriske grunnskoleopplæringen og skal være et tilbud til alle elevgrupper.

På leirskolen vil opplæringen foregå utendørs, knyttet til det stedet der leirskolen ligger, for eksempel på fjellet eller ved sjøen. Leirskole er en del av opplæringen. Den gir elevene mulighet til å lære og oppleve i et annet miljø enn på hjemstedet. Opplæringen foregår innenfor trygge rammer, under lærerens veiledning og oppsyn. De praktiske rammene som angår mat, opphold og overnatting, blir drøftet med foreldrene på forhånd, så alle kan være trygge når de sender sine barn med på turen.

Leirskoleopphold skal være gratis, og det kan derfor ikke kreves egenbetaling. Foreldre som likevel ønsker det, kan gi et økonomisk bidrag. Dette skal gis anonymt og komme alle elevene i gruppen/klassen til gode.

Samliv og seksualitet

Opplæring i samliv og seksualitet er et sentralt og viktig tema i opplæringen, spesielt på ungdomstrinnet. Temaet er særlig aktuelt i samfunnsfag, natur- og miljøfag og i KRL-faget. Opplæringen i samliv og seksualitet skal foregå i samarbeid med hjemmet, men den opplæringen skolen gir, kan komme i konflikt med de verdier og den praksis som eksisterer for den enkelte elev og i det enkelte hjem. Det kan være aktuelt å drøfte samlivsundervisningen i konferansetimer.

Bading og dusjing

Kroppsøving, herunder svømming, er en del av grunnskoleopplæringen. Dusjing kan oppleves som problematisk og utrygt for elevene. Dersom dusjing kan bli et problem, er det viktig med et godt samarbeid mellom skolen og foreldrene, og det er viktig at skolen ikke griper inn i enkelt-elevs integritet på en måte som ellers kan ødelegge skoledagen for dem. Skolen har ikke adgang til å pålegge elevene å dusje.

Heimkunnskap

I faget heimkunnskap skal elevene i 6. og 9. klasse lære å tilberede ulike måltider. Hvis barnet ikke tåler visse matvarer, eller hvis familiens religion ikke tillater visse matvarer, må foreldrene gi skolen beskjed om det. Læreren skal da ta hensyn til det i planleggingen av opplæringen.

Oversikt over nettressurser

Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD)

<http://www.odin.dep.no/ufd>

Lover og forskrifter

Opplæringsloven

Forskrift til opplæringsloven

Friskoleloven

<http://www.odin.dep.no/ufd/norsk/regelverk/>

Veileder til opplæringsloven kapittel 9a – elevenes skolemiljø

<http://www.odin.dep.no/ufd/norsk/publ/veiledninger>

Forvaltningsloven

<http://www.lovdatab.no>

Læreplaner

Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen

Det samiske lærerplanverket for den tiårige grunnskolen

<http://www.ls.no/lp>

Utdanningsportalen

www.utdanning.no

Læringscenteret (LS)

<http://www.ls.no>

<http://skolenettet.ls.no>

for språklige minoriteter – se også

<http://skolenettet.no/minoriteter>

Lærings- og oppvekstmiljøet

<http://lom.ls.no>

blant annet om innsatsen mot mobbing.

Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG)

<http://www.fug.no>

ICAF

www.icafe.org